

XX-XXI ғасырлар тоғысында семіздік Дүниежүзі денсаулық сақтау ұйымы жұқпалы емес эпидемия ретінде сипатталды. Бүгінгі таңда әлемде шамамен 100 миллион адам семіздікпен және аурудың ауыр түрлерімен ауырады. Экономикалық дамыған елдерде аурушандық семіздік ересек халықтың 3-5% құрайды. 2009 жылы Еуропалық Одақ елдерінде артық салмақ пен семіздік әйелдердің 37-56% және ерлердің 51-69% анықталды. Бүкіл әлемде қант диабетінің таралуының өсуі семіздік эпидемиясымен тығыз байланысты.

Біздің ел үшін семіздік пен артық салмақ мәселесі өте өзекті. Н. Игісіновтың мәліметтері бойынша Қазақстанда артық салмақ мәселесімен бетпе-бет келетіндердің саны жыл сайын 1-2%-ға артады.

Бариатриялық хирургия – Қазақстанда дамып келе жатқан заманауи тенденция, ол тек сапалы операцияны ғана емес, операциядан кейінгі кезеңде науқастарды басқарудың бірқатар ерекшеліктерін де талап етеді.

Бариатриялық хирургиялық операциядан кейін пациенттер хирургтың да, көп салалы топтың бөлігі болып табылатын мамандардың да өмір бойы бақылауын қажет етеді.

Американдық бариатриялық және метаболикалық хирургия қоғамының стандарттар комитетінің ұсынымдарына сәйкес семіздікті хирургиялық емдеудің тиімділігін бағалау үшін үш негізгі критерий қолданылады: дене салмағының өзгеруі, ілеспе аурулар ағымының тиімділігі және операция жасалған науқастардың өмір сапасының өзгеруі. Белгілі бір жалпы қабылданған бағалау жүйесін пайдалана отырып, ауру семіздігімен ауыратын науқастардың өмір сапасын зерттеу бариатриялық хирургияның әртүрлі әдістерінің мүмкіндіктерін ескере отырып, нәтижелерді біріктіруге және сол арқылы көрсеткіштерді нақтылауға мүмкіндік береді.

Оқулық бариатриялық хирургияның өзектілігін, түрлерін және оларға көрсеткіштерді сипаттайтын үш тараудан тұрады. Қазақ және орыс тілдеріне бейімделген, BAROS-қа енгізілген Moorehead-Ardelt II (M-A QoLQ II) сауалнамасы егжей-тегжейлі сипатталған және ұсынылған. BAROS жүйесі арқылы бағалау мысалдары келтірілген. Құрылымы толығымен атына сәйкес келеді.

Оқу құралының жалпы көлемі және оның мазмұны мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына, заманауи талаптарға және курс пәндерінің типтік бағдарламасының мазмұнына сәйкес келеді.

Оқу құралы логикалық және жүйелі, материалды сапалы меңгеруге жеңіл.

Оқу құралы жалпы хирургтарға ғана емес, сонымен қатар жалпы тәжірибелік дәрігерлерге, эндокринологтарға, диетологтарға, гинекологтарға жақсы көмек көрсетеді.

Әдістемелік тұрғыдан алғанда, материал қолжетімді түрде ұсынылған, бұл баспа басылымының барлық талаптарына сәйкес келеді;

Мәтінде оңай түзетілетін кейбір стильдік дәлсіздіктер бар.

А.Джексенованың ««Бариатриялық операциялардың нәтижесін бағалау әдісі» тақырыбындағы оқу құралы талапқа сай және практикалық денсаулық сақтауда қолдануға ұсынылады.

Рецензент,

Ұлттық ғылыми

онкология және трансплантология орталығының

хирургия бойынша бас кеңесші

М.Ғ.Д, профессор

Султаналиев Т.А.